

GSFI
PAIKKATIEDOT SUOMEN
TILASTOTUOTANNOSSA

GSFI-toimeenpanon periaatteet

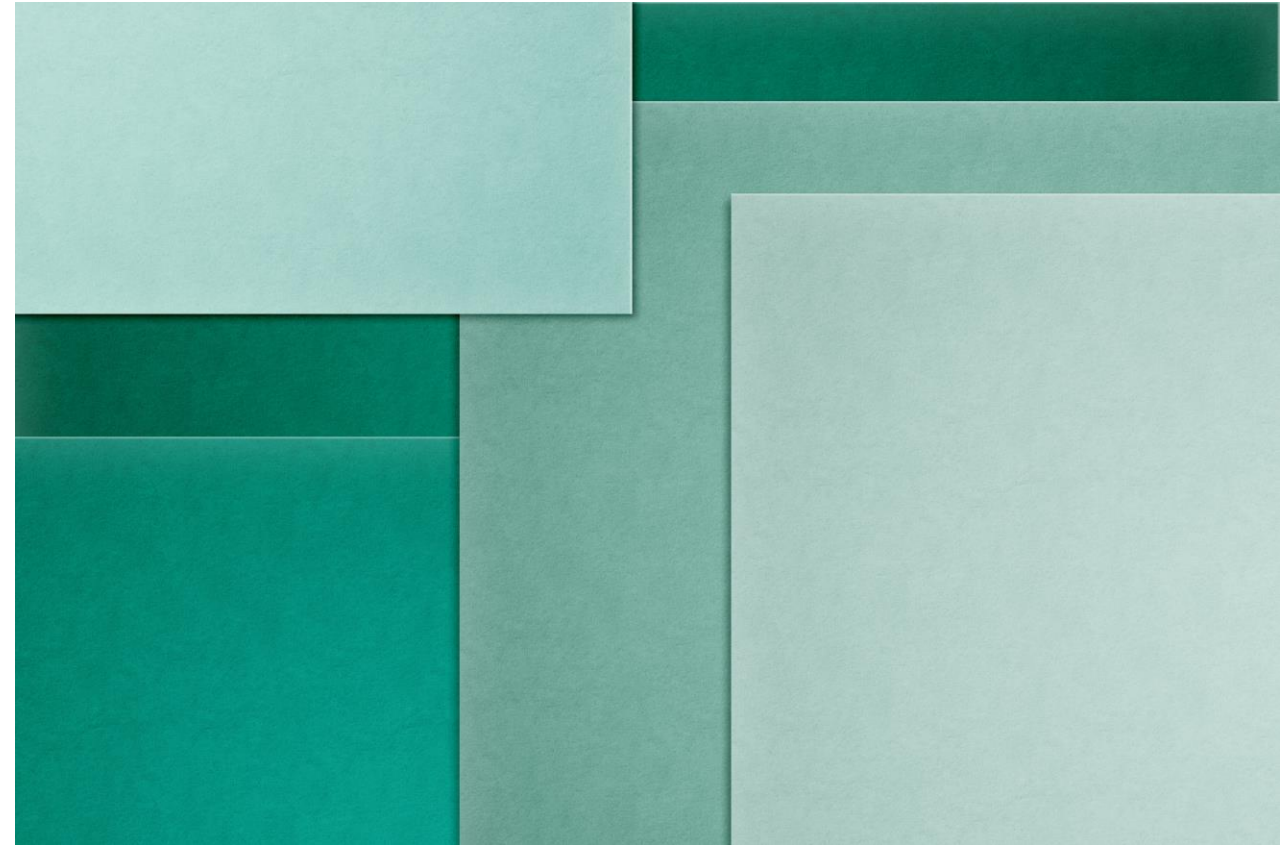
30.9.2024

**Euroopan unionin
rahoittama**

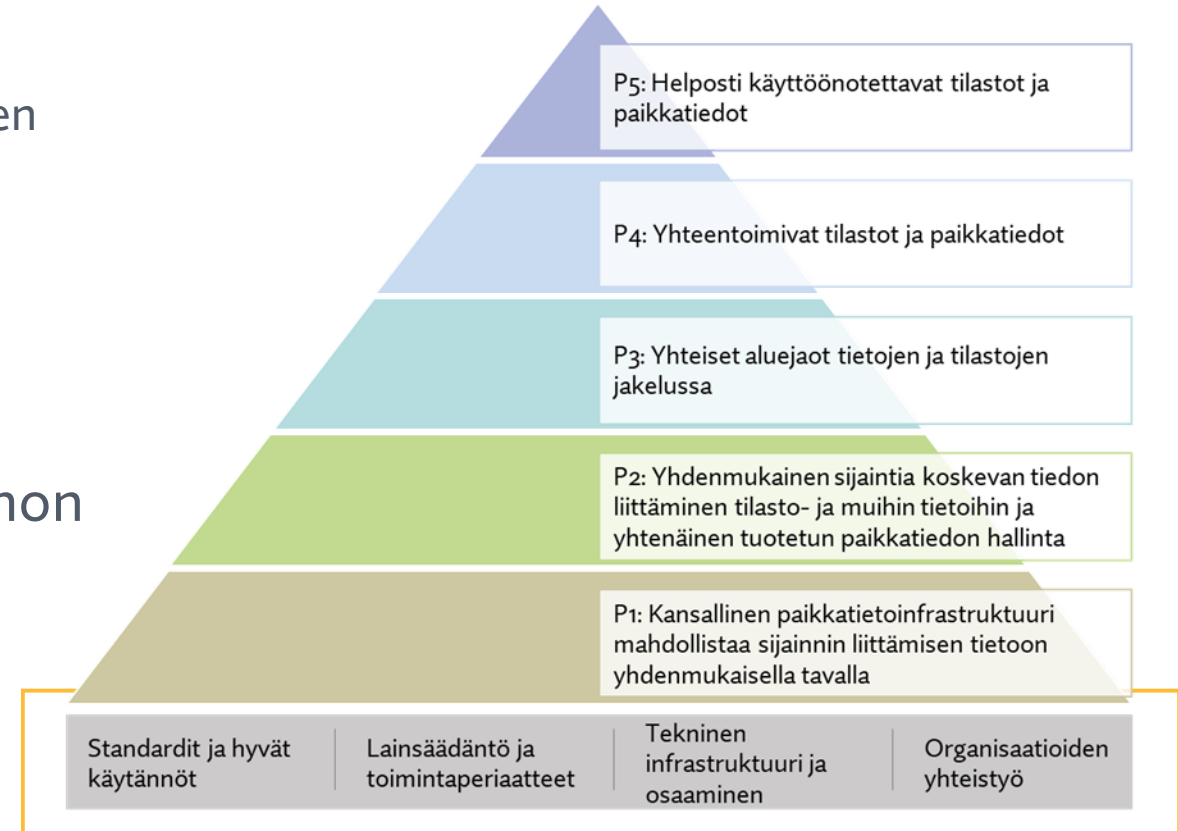
Sisältö

- Johdanto
- GSGF Suomen toimeenpanon periaatteet
- Standardit ja hyvät käytännöt
- Lait ja politiikka
- Tekninen infra ja osaaminen
- Organisaatioiden yhteistyö

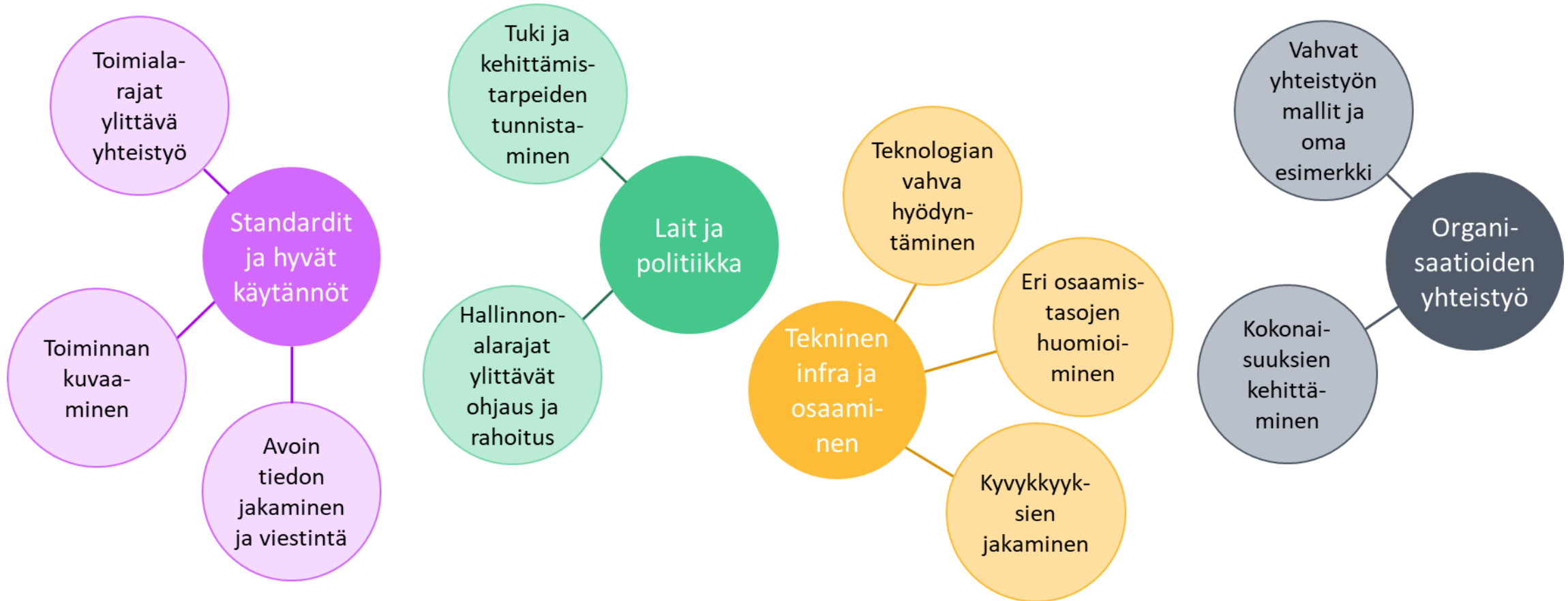

Johdanto

- Toimeenpanon periaatteet:
 - ohjaavat ja tukevat suunniteltujen toimenpiteiden yhteistä toteutusta.
 - varmistavat yhtenäisen lähestymistavan ja yhteistyön eri toimijoiden välillä.
- Perustuvat GSGF-viitekehyksen neljään avainelementtiin.
- Syntyivät, kun eri periaatteiden toimeenpanon suunnittelussa toistuivat samat teemat ja tarpeet toiminnan kehittämiseksi.

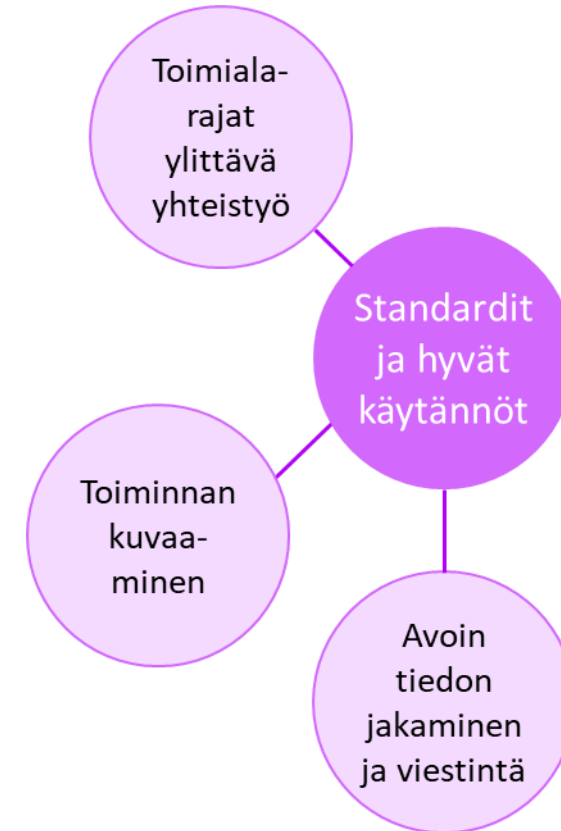

GSGF Suomen toimeenpanon periaatteet

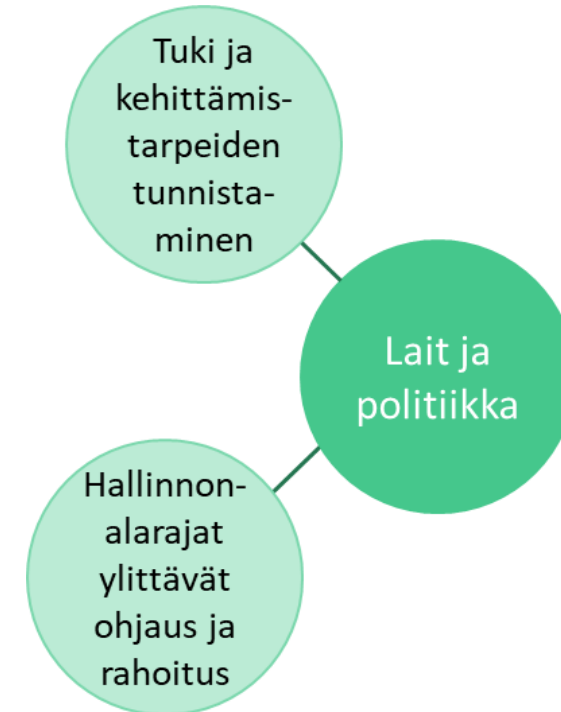
Standardit ja hyvät käytännöt

- GSGF Suomen toimeenpanoa vahvistetaan kehittämällä yhteistyössä ja toimialarajat ylittäen tilasto-, tieto- ja paikkatietostandardeja ja -menetelmiä.
 - Tavoitteena on eri toimialojen näkökulmien ja osaamisen tuominen yhteen siten, että standardit ja menetelmät täydentävät ja tukevat toisiaan. Haastetaan ja kehitetään myös eri hallinnonaloja ohjaavien viitekehysten yhteentoimivuutta ja rajauksia.
- GSGF Suomen toimeenpano nojaa toiminnan kuvaamiseen.
 - GSGF Suomen toimeenpano tähtää yhteistyöllä saavutettavaan resurssitehokkuuteen ja yhteentoimivuuteen. Toiminnan kuvaaminen ja tiedon jakaminen ovat siksi toimeenpanon kantavia voimia. Osaaminen kasvaa ja toimitaan yhteisellä tavalla. Kehittämistä tukevat yhteinen viitearkkitehtuuri, sijainti- ja paikkatietonäkökulman sisällyttäminen organisaatioiden kokonaisarkkitehtuuriin sekä käytettyjen menetelmien, periaatteiden ja sääntöjen kuvaaminen.
- GSGF Suomen toimeenpanossa tehtyjä kuvauksia ja tunnistettuja hyviä käytäntöjä viestitään avoimesti.
 - Viestinnän ja tiedon tavoitettavuutta lisätään kehittämällä yhteisiä tiedon lähteitä, joista GSGF Suomi -kokonaisuus on yksi. Tärkeää ovat avoin tiedon jakaminen, mietitty rakenne, sisällön kuratointi sekä taustoittavat ja käyttöä tukevat kuvaukset.

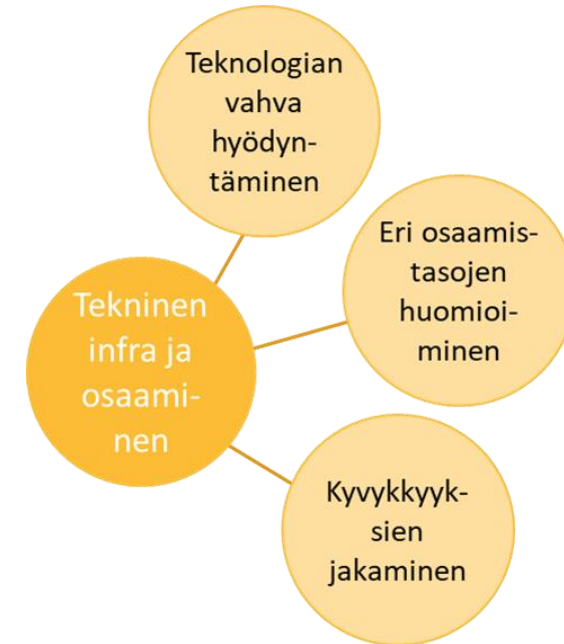
Lait ja politiikka

- GSGF Suomen toimeenpanossa tukeudutaan olemassa olevaan lainsäädäntöön tunnistaen myös kehittämisen kohdat.
 - GSGF Suomen toimeenpano on tiiviisti sidoksissa lainsäädäntöön. Toimeenpano edellyttää, että ymmärretään datalainsäädännön ja sen kehittymisen mahdollisuudet ja haasteet tilastojen ja paikkatiedon yhteentoimivuudelle. Toimeenpano voi tarvita myös uutta tukea lainsäädännöstä, esimerkiksi omistajuuden ja ylläpidon varmistamiseksi. Kehitykseen vaikutetaan yhdessä sekä kehittämistarpeista että hyödyistä viestien.
- GSGF Suomen toimeenpanon ohjaus ja rahoitusratkaisut ovat ministeriöiden hallinnonalojen yli ulottuvia.
 - Tietoprosessit ylittävät hallinnonalojen rajoja ja osaoptimoinnin välttämiseksi huomioidaan ohjauksessa ja rahoituksessa erilaiset organisaatio- ja hallinnonalarajat ylittävät tiedon arvoketjut. Esimerkiksi haetaan toimivat rahoitusratkaisut organisaatorajat ylittävään kehittämiseen. Saavutettavia hyötyjä tarkastellaan laajalti, koko julkishallinto ja yhteiskunta huomioiden. Jatkuvasti varmistetaan, että yhteistyötä tukevat rakenteet sekä sovittuja vastuita vastaavat kyvykkyydet löytyvät ja kehittyvät. Laadukas paikkatieto nähdään yhtenä kansallisena kärkiteemana tiedon yhteentoimivuuden kehittämisessä.

Tekninen infra ja osaaminen (1/2)

- GSGF Suomen toimeenpano nojaa jatkuvaan kehittämiseen, teknologia-velan synnyn välttämiseen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen.
 - Kehittämistä tarkastellaan ekosysteemisesti siten, että tavoitteena on saumaton linkitys eri tietojärjestelmiin, päällekkäisyyksien välttäminen ja yhteentoimivuuden varmistaminen. Tavoitellaan pitkälle vietyä prosessien automaatiota sekä tekoälyn hyödyntämistä. Uutta teknologiaa hyödynnetään ja testataan aktiivisesti erilaisin kokeiluoin. Viestitään tiedon arvoketjuissa omasta etenemisestä ja kertyneistä opeista.
- GSGF Suomen toimeenpanossa huomioidaan toimijoiden hyvin erilaiset paikkatieto-osaamisen tasot.
 - Paikkatieto-osaaminen¹⁾ vaihtelee toimijoiden välillä. Ratkaisujen toteutuksessa huomioidaan erilaiset osaamistasot ja lasketaan kynnystä hyödyntää paikkatieto-infrastruktuuria, esimerkkeinä etenemistä tukevat palvelut, tekniset rajapinnat, ohjeistus, yhteistyö ja vertaisoppiminen, sekä tuottamalla koulutusta ja avoimia oppimateriaaleja.
- GSGF Suomen toimeenpanossa käytetään eri toimijoiden kyvykkyyksiä kaikkien hyödyksi.
 - Paikkatiedon kyvykkyyttä kehitetään kokonaisuutena huomioiden sekä kyvykkyyden eri osa-alueet²⁾ että yhteistyön ja osaamispoolien muodostamisen mahdollisuudet. Paikkatieto-osaaminen nivoutuu osaksi muita kyvykkyyksiä ja ymmärretään oman substanssin sijaintiulottuvuutta ja sen hallintaa.

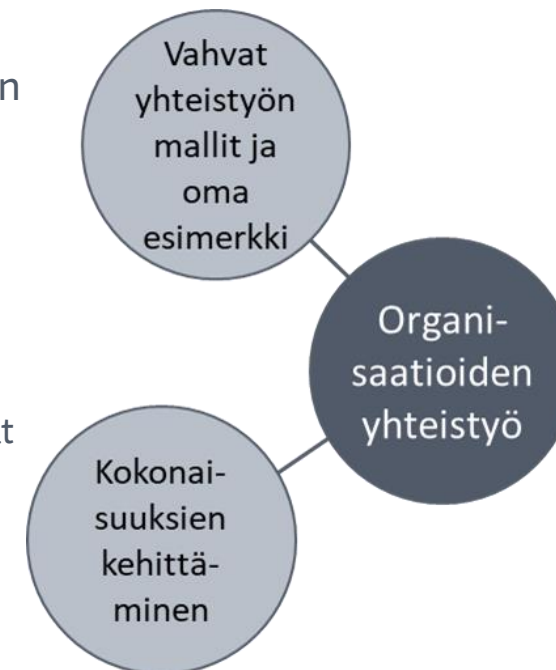

¹⁾ Paikkatieto-osaaminen koostuu paikkatietoteknologia-, paikkatietomenetelmä- ja -paikkatietoanalyysiosaamisesta, paikkatietoaineistojen sisällön hallinnasta ja tiedonhallinnasta, kartografiasta ja jakelun tietosuojaosuudesta.

²⁾ Kyvykkyyden osa-alueet ovat i) toimintamallit ja prosessit, ii) henkilöstö, osaaminen ja resurssit, iii) tiedot ja järjestelmät.

Organisaatioiden yhteistyö

- GSGF Suomen toimeenpano nojaa yhteistyötä tukeviin toimintamalleihin, aktiiviseen muutosviestintään ja vahvistettuihin verkostoihin sekä organisaatioiden oman roolin tunnistamiseen ja esimerkkinä toimimiseen.
 - GSGF Suomen toimeenpanossa tehokas yhteistyö edellyttää selkeää työnjakoa, yhteisiä toimintamalleja, periaatteita sekä paikkoja työstää asioita yhdessä vertikaalisesti ja horisontaalisesti. Huomiota kiinnitetään organisaatioiden välisiin työn kulkuihin, sovitaan yhteisistä toimintatavoista ja toimitaan itse esimerkkinä. Kun vastuutahot ja keskinäiset suhteet on määritelty ja kuvattu, on esimerkiksi organisaatioiden ja hallinnonalojen välisessä kehittämisessä helppo löytää kustakin organisaatiosta oikeat tahot kyselyille, viestinnälle, yhteistyölle jne. Organisaatiot levittävät tietoa yhteistyön hyödyistä ja tarjoavat muille konkreettisia vaikuttamisen ja osallistumisen paikkoja.
 - Suunnitelmallisen ja laaja-alaisen yhteiskehittämisen varmistamisessa tunnustetaan integrointiverkoston tärkeä rooli ja panostetaan verkoston koordinointiin, yhteiseen työskentelyyn ja tulosten levittämiseen. Myös muita asiantuntijaverkostoja vahvistetaan.
- GSGF Suomen toimeenpanossa kehitetään kokonaisuutena julkisen hallinnon palveluja ja ratkaisuja.
 - GSGF Suomen toimeenpanossa kehitetään yhteentoimivaa hajautettua kokonaisuutta, jolla vastataan laajasti käyttäjien tarpeisiin. Oman organisaation ratkaisuja jaetaan myös muille käytettäväksi. Organisaatioiden välisellä yhteistyöllä vältetään käyttäjän näkökulmasta sekavat ja/tai ristiriitaiset toteutukset ja vähennetään organisaatioissa päällekkäistä työtä.

Kiitos!

Kokonaisuus on tuotettu osana EU-rahoitteista GSFI-projektia.

Title: GSFI – Toimeenpanon periaatteet

Project: The GSGF in Finland – Integration of geospatial and statistical information in Finland (GSFI)

Grant agreement number: 101112903 - 2022-FI-GEOS-GSFI

It is permitted to copy and reproduce the content in this report. When quoting, please state the source. © GSFI and Eurostat 2024

**Euroopan unionin
rahoittama**

